

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 24 maja 2021 r.

Pozycja 87

POSTANOWIENIE z dnia 8 lutego 2021 r. Sygn. akt Ts 22/20

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej K.S. w sprawie zgodności:

art. 292 w związku z art. 172, art. 285 § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459) w zakresie, w jakim „stanowią one podstawę prawną nabycia w drodze zasiedzenia przed 3 sierpnia 2008 r. służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorcy przesyłowego”, z art. 64 ust. 3 w związku z art. 31 ust. 3 oraz art. 64 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1, a także art. 21 ust. 1 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 29 stycznia 2020 r. (data nadania) K.S. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika ustanowionego z wyboru, wystąpił z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Skarżący jest właścicielem nieruchomości położonej w W., dla której Sąd Rejonowy w W. (dalej: Sąd Rejonowy) prowadzi księgę wieczystą nr [...]. Złożył on do Sądu Rejonowego wniosek o ustanowienie służebności przesyłu dotyczącej linii energetycznej posadowionej na jego nieruchomości na rzecz Tauron Dystrybucja S.A. w K. (dalej: Tauron Dystrybucja S.A.). Treścią ustanowionej służebności miało być znoszenie istnienia na obciążonej nieruchomości i w przestrzeni nad jej powierzchnią urządzeń przesyłowych – linii elektroenergetycznej średniego napięcia (15 kV) wraz z jednym słupem oraz prawo korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji urządzeń przesyłowych lub ich instalacji. Skarżący wniosł ponadto o zasądzenie od Tauron Dystrybucja S.A. jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności.

Postanowieniem z 18 grudnia 2018 r. (sygn. akt [...]) Sąd Rejonowy umorzył postępowanie w stosunku do działek, które zostały wyłączone z księgi wieczystej nr [...] oraz oddalił wnioski skarżącego w pozostałym zakresie. W uzasadnieniu wskazał, że wnioski skarżącego zostały oddalone z uwagi na skuteczne podniesienie przez Tauron Dystrybucja S.A. zarzutu zasiedzenia przedmiotowej służebności.

Sąd Okręgowy w K. II Wydział Cywilny Odwoławczy postanowieniem z 29 października 2019 r. (sygn. akt [...]) oddalił apelację skarżącego.

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 27 lutego 2020 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 20 marca 2020 r.) skarżący został wezwany do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez: 1) doręczenie pełnomocnictwa szczególnego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym wraz z jego czterema kopiami; 2) doręczenie odpisu albo kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem: a) postanowienia Sądu Rejonowego w W. I Wydział Cywilny z 18 grudnia 2018 r. (sygn. akt [...]), b) postanowienia Sądu Okręgowego w K. II Wydział Cywilny Odwoławczy z 29 października 2019 r. (sygn. akt [...]). W piśmie procesowym z 27 marca 2020 r. (data nadania) pełnomocnik skarżącego odniósł się do zarządzenia. Załączył poświadczoną za zgodność z oryginałem kopie postanowień, do doręczenia których był wezwany. Nie doręczył jednak pełnomocnictwa szczególnego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Zgodnie z wniesioną skargą, jej przedmiotem jest utrwalona w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych wykładnia zakwestionowanych przepisów, zgodnie z którą możliwe jest nabycie przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu przed 3 sierpnia 2008 r., tj. przed dniem wprowadzenia do ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93, ze zm.) przepisów regulujących instytucję służebności przesyłu. Wykładnia ta narusza, zdaniem skarżącego, prawo własności, zasadę demokratycznego państwa prawnego, proporcjonalności oraz równości.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymogom.

2. Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 27 lutego 2020 r. skarżący został wezwany – w trybie art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK – do usunięcia braków formalnych skargi w terminie siedmiu dni od dnia jego doręczenia. Zostało ono doręczone pełnomocnikowi skarżącego 20 marca 2020 r.

W odpowiedzi na zarządzenie pełnomocnik skarżącego 27 marca 2020 r. (data nadania) przesłał pismo procesowe, do którego załączył poświadczoną za zgodność z oryginałem kopie postanowień, do doręczenia których został wezwany. Jednocześnie oświadczył, że wnosi o przedłużenie terminu do przedstawienia pełnomocnictwa o kolejne 14 dni, z powodu nieprzekazania przez skarżącego dokumentu pełnomocnictwa. Konieczność przedłużenia terminu do doręczenia pełnomocnictwa uzasadnił wprowadzeniem stanów nadzwyczajnych: stanu epidemicznego oraz stanu epidemii oraz „ograniczeniem związanym z przemieszczaniem się oraz funkcjonowaniem kolejnych podmiotów publicznych, w tym Poczty Polskiej”.

Trybunał przypomina, że na podstawie art. 15zsz ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, ze zm.; dalej: ustawa o COVID-19) w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID, bieg terminów procesowych i sądowych – w tym w postępowaniach prowadzonych na podstawie u.o.t.p.TK – nie rozpoczął się, a rozpoczęty uległ zawieszeniu z dniem 14 marca 2020 r. W myśl art. 68 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-COV-2 (Dz. U. poz. 875) terminy, których bieg nie rozpoczął się na podstawie art. 15zsz ustawy o COVID-19, rozpoczynają bieg, a te, których bieg uległ zawieszeniu, biegną dalej od 24 maja 2020 r.

Ze względu na wskazane regulacje bieg terminu do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej nie rozpoczął się w momencie doręczenia zarządzenia sędziego TK z 27 lutego 2020 r. a dopiero 24 maja 2020 r. Dlatego Trybunał postanowił pozostawić wniosek skarżącego o przedłużenie terminu do doręczenia pełnomocnictwa bez rozpoznania uznając go za bezprzedmiotowy.

W zarządzeniu sędziego Trybunału Konstytucyjnego zawarto pouczenie, że w przypadku nieusunięcia braków skargi w wyznaczonym terminie, wydane zostanie postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu. Mimo upływu przewidzianego prawem terminu skarżący nie doręczył pełnomocnictwa szczególnego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym wraz z jego czterema kopiami.

3. Mając powyższe na uwadze Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p.TK – odmówił nadania skardze dalszego biegu.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.